

adımlar

BİRLİĞİN

ALTERNATİFİ YOK

● Yüksel Selek
Cezaevlerindeki
Dostlar
(Sayfa 4)

● TBKP Başkanı'nın Yurt
Gezisi Notları
(Sayfa 5)

● Abdurrahman Atalay
Ortak Arayış Gerekiyor.
(Sayfa 7)

● Çelik-İş'in Toplu Sözleşme
Yetkisi Düşürüldü
(Sayfa 13)

ULUSLARARASI AF ÖRGÜTÜ İLKE DERGİSİ YAZIŞLARI MÜDÜRÜ İLKER DEMİR'İ "AYIN MAHKUMU" İLAN ETTİ

Merkez Londra'da bulunan Uluslararası Af Örgütü İlke yazı dergisi yazışmaları Müdürü İlker Demir'i "Ayin Mahkumu" ilan etti. UAO'nun 20 yıldır sürdürdüğü bu geleneğe göre "ayın mahkumu" düşüncelerinden ötürü suçlanmamış kişiler arasından seçiliyor. 10 yıldır cezaevinde bulunan İlker Demir halen Nazilli Cezaevinde bulunuyor. UAO bülteninde İlker Demir ile ilgili olarak şu bilgilere yer veriliyor:

"48 yıl hapis cezasına çarptırıldı. Bu ceza ömrünü hapisle eşdeğer olan 36 yıla indirdi. Yasal indirimler de uygulandıktan en erken 1993'te serbest bırakılacak. 1980'den sonra siyasi tutuklular için yapılan 40 cezaevinden biri olan Nazilli E Tipi Cezaevinde kalıyor. Evli ve bir kuz çocuk babası. 1989 Nisan ayında yaptığı açlık grevi sırasında gardiyanlar tarafından dövülen 10 tutuklu arasında o da vardı. Açlık grevi uygulandı bir bayramda anestezi birlikte kendisini garajına gelen kişiyi gördüğünden cesaretle kurtarıldı."

İlker Demir Cezaevinde Kızı İle

İçin dövüldü ve hücresine atıldı."

İlker Demir cezaevinde bulunan düşüncesi açılacak gazetecilerden biri. UAO'ya son çağrısıyla bir-

likte ona dünyanın çok yerinden dayanışma mektup ve kartları yağacak. Bu çağrı hepimizle de yakından ilgilendiriyor.

"ÖLÜ OLARAK ELE GEÇİRİLMELERE SON"

İKİ
ERCEK
YKİSİ

İstanbul Çiğirdeği'de iki gençin polis tarafından öldürülmesi üzerine bir tırza kampanyası açıldı. Atıl Behramoğlu, Bilgeç-Müstak Erems, Deniz Türkhan, Yaşar Kemal, Ali-İşli Özgentürk, Pınar Kür, Vedat Sayar, Atilla Dorsay, Edip Akbayram, Zeynep Oral, Bekir Yıldız, Özdemir İnç, Leyla Erbil, Onat Kutlar gibi tanınmış yazar sanatçı ve aydınların da imzalandığı mektup şu görüşler yer alıyor:

ÖLÜ OLARAK ELE GEÇİRİLMELERE SON

12 Temmuz perşembe günü Çiğirdeği Beşköprü Sokaklarında bir apartmanın bodrum katında güvenlik güçlerinden kasturup kuşatılan gençlerden ikisi bu görüşler tarafından öldürüldü. Dünyasına her yerinde bu tür keşifmeler çevresini güvenliği yansıtır, kuşatılanlara da güvenliği kapar ve kapamak zorunda. Öldürülen gençlerden Gülayın babası,

'polis biraz sabırlı olsaydı, onları sağ yakalayabilirdi diyor. Bizler aşağıda imzalanarak, polis sabırlı olmak zorundaydı diyoruz. Adli davalar, peşin infazla dönüştürülmesin. Herkesi, tüm kurultayları insanların can güvenliğiyle yapmaya hakkıyla, insan olma onuruna bağlı konularla sorumlu ve duyarlı olmaya çağırıyoruz."

adımlar'dan

Ö Hüseyin Çakır

Öncelikle Adımlar'ın bir önceki sayısında 39. yertine 38. sayı olarak çıkmıştı. Bu sayıdan dolayı özür dileyerek sözde başlamak istiyorum.

Cumhurbaşkanı Özal '55 kararnameyi değiştirilme' diye açıklama yaptıktan sonra Kürt sorunu konusunda yazınların içerisine bakılmadan özellikle marksist sol görüşleri benimseyenlerin çıkartılan gazeteler ve dergiler başlıklarla bakılarak toplanıyor. Bizim 35 (39) sayımızda böyle bir gerekçe ile, 'bölücülük ve milli duyguları zayıflatmış' 'ileri sürülerek toplatıldı. Geçtiğimiz hafta Zonguldak ve Kastamonu gazetelerinde Yıldırım Akbulut, kimse için ciddiye almadığı ama gerçekten üzerinde ciddi ciddi düşünülmesi gereken bir açıklama yaptı: 'Ben Türk'tüm diyen herkes Türk'tür.' Kimsenin bu açıklamasını üstüne düşürmedi ama, bir başbakanın böyle bir açıklama bir konuda yaptığı açıklamanın ciddiye alınmaması Türkiye'nin içinde bulunduğu durumun açık göstergesidir.

Adımlar'ın dağıtımını yapan arkadaşlarımızın gözetiminde çevre dışı olarak göndermeleri bekliyoruz. Satılan dergilerin her sayısının bedelini en kısa zamanda banka hesabına yatırarak havale etmenizi bekliyoruz.

Telefonla konuşduğumuz sohbet ettiğimiz bir çok arkadaşımız Adımlar'ın beklentilere yanıt vermediklerini söylüyor. Nasil bir yanıt bekleniyor ki beklentilere yanıt vermiyor.

Günlik bir gazeteden beklenen haberler ve yorumların yer alması isteniyor. Hemen her konuya yer veren bir dergi isteniyor. Herkesin sesleniş, herkesin alabileceği bir dergi olmalıdır deniyor. Marksistlerin teorik tartışmalarına yer verisin, araştırma, incelemeler olsun deniliyor. Bunların hepsi ayrı ayrı uzmanlık konuları ve bu konuda yazın yapan yayıncıların zaten. Bizimle böyle bir yayıncı oluşturun deniliyor. Adımlar'dan beklenen ne? Öncelikle buna yanıt vermek gerekli.

Bütün bu istemler hakkı olabilir ama bizim bunu yapabilmemizin olanak yok, bunları yapabiliriz da var. O nedenle bizim seslenmek istediğimiz kitle bugün demokratikleşme sorununa ciddi biçimde yaklaşan, düşünce ve arayış içinde olanlar, komünistler, marksist sol olarak nitelenen çevreler. Bu çevrelerin ölümlü tartışma konuları, birlik süreci ve yenilenme sorunlarını ele alan makalelere, incelemelere ve araştırmalara yer verelim. Elbette ki komünist salt bunlarla sınırlanmak istemiyoruz. Kültür, sanat, çevre, ve sivil toplumun temel olan yabınları örgütlenmelerin toplumsal, politik yapısına katılması sorunları ve sorunları ve çözümleri. Farklı düşünceler olsa da her düşüncenin ürünü yer verelim. İstediğiniz özerklikleri bekliyoruz.

Anacımız demokratikleşme sürecine katılacak buluruz. Bunu siz okurlarımızla birlikte, sizlerin yanları, düşünceleri doğrultusunda birlikte gerçekleştireceğimizi düşünüyoruz.

TBKP İstanbul İl Başkanı Zakarya Mıldanoğlu

HERKESİ KUCAKLAYACAK BİR KONGRELER SÜRECİ

Önümüzde duran en önemli görev: Sorunlar içinde boğulmuş İstanbul kenti ve halkının şu an için en can alıcı olan su sorunun yanında, Barınma, Ulaşım, Sanayi, Sağlık, Eğitim, Çevre, Kültür gibi alanlarda tüm meslek örgütleriyle, yerel yönetimlerle, siyasal partilerle eşit haklı düzeyde katkılarımızı koyacağız.

TBKP'nin il ve ilçe örgütleri kuruluşu devam ediyor. 25 Temmuz günü İstanbul il yönetimi kuruldu. İstanbul il Başkanlığı'nın yapıldığı basın açıklamasında, 'yeniye yola çıkarken Cumhuriyet tarihinde bir komünist parti ilk kez İstanbul sokaklarından birleşti, kapıldır bir- ne tabelasını sayar. TBKP'nin yasal olarak kuruluşunun ardından, Türkiye'nin en büyük kentinde bir komünist parti il örgütlerinin kuruluşu, ayrı anlamda, insan hakları ve demokrasinin kazanılması yolunda atılmış bir adımdır' deniyor.

TBKP İstanbul İl Başkanı Zakarya Mıldanoğlu il yönetimi toplantısında, 'Örgütleniş, öncelikli çalışmalar üstüne konuşuldu.'

İstanbul'da TBKP'yi kurulan. Tabloları çıkartan sonra ceredeki yolda hamaklaşmış- dan nasıl tepki aldınız?

Mıldanoğlu: Beklediğimizden çok daha olumlu izlenimler edindik. Bu verdiğimiz mücade-

lerin hakkıdır ve doğruluğunun pratik göstergesi oldu.

Mahalle sakinleri, il binamız gelecek hayrını oluşturdular. Mahallelerin muhtarı, yaşlı bir amca kayınlarından geçiyormuş tabloyu görmüş, gelip bizlerle tanıştı, bir yardımın dokunabilir mi, dedi.

Tabloları çevreden gören bir çok vatandaş hayrını oluşturdular. İlk önce teklifi olan aydın insan- daki kumullar bizimle tanıştık- tan sonra bir ihtiyacımız olup olmadığını, nasıl yardımcı olabileceğimizi sordular.

İl yönetimi olarak öncelikle kaynağınız ve yapacak istediğiniz işler neler?

Mıldanoğlu: Bunları şöyle ka- nak kına sıralayabiliriz. Öncüde- de partimizin kongre süreci du- ruyor. İstanbul İlce ve İlçe kongre sürecini hazırlıyoruz. Kongrelerimizdeki TİP, TKP öye- rleri ve TBKP çalışmalarına katıl- maları isteyen herkesi kucağın- cık biçimde hazırlamak için ça- bayağıyız.

şayacağız.

Markizler bir erk partisi sürecine TBKP İstanbul il ve il- çeleri olarak aktif biçimde katıl- acağız. Çalışmalarımıza yerel inisiyatif çalışmalarını üst öste- de tutmaya çalışacağız.

Filili yasallığına kavuşan par- timizin önde hukuki yasallığı- nı kazanma görevi duruyor. Sorunlarda, birlik partisi ile de- mokratik ve özgürlük kampanya- sına hazırlanacağız.

Önümüzde duran en önemli bir görev: Sorunlar içinde boğul-muş İstanbul kenti ve halkın en can alıcı olan su sorunun ya- mında, barınma, ulaşım, sanayi, sağlık, eğitim, çevre, kültür gibi alanlarda tüm meslek örgütle- riyle, yerel yönetimlerle, siyasal partilerle eşit haklı düzeyde kat- kılarımızı koyacağız.

Birlik süreci 21 Tem- muz'da sonuştur. Birleşme sürecinde, Koordinasyon elemanı, program ve tüzük komisyonu- ru belirlendi. İstanbul'da yap- cığınız çalışmalarınız biraz daha

açılmasını?

Mıldanoğlu: Öncelikle be- lirlemek isterim ki birlik, yasa- lık ve yenilenmeyi bir zorunlu- luk olarak değerlendiriyoruz. Bilindiği gibi bir yürütme ku- lla program ve tüzük komisyonu seçildi. Tüm çalışmalar birlik partisi yürütmesinde hazırlan- mak ve yürütmek bu doğrultu- da olacaktır. Bu buna tabiidir. O nedenle İstanbul il yönetimi olarak birlik sürecine yönelik gündemimize sadece ve sadece birlik yürütmesine yardımcı ol- mak doğrultusunda olucak- tur.Önem ötesinde, bizim tek ba-

şınma parti olarak birlik sü- recine ilgili yapacağımız herhangi bir şey olmayacaktır.

İstanbul İlcelemleri vatan- mızın başlıca mı? Bu kon- daki programınız nedir?

Mıldanoğlu: Genel Yönetim Kurulu toplantısında bir, Ağus- tos ayının sonuna kadar ilçe düzeyinde örgütlenmeyi tamamlay- pın sonra kongreler sürecine girmeyi kararlaştırdık. İstanbul İlcelemleri bu süreçten daha önce tamamlanacak. Öncelikli olarak ilçe elemanlarına bağ- lıdır.

TBKP İSTANBUL, SAKARYA, BURSA VE ESKİŞEHİR İL ÖRGÜTLERİ KURULDU

TBKP İzmir ve Kocaeli il örgütlerinden sonra İstanbul, Sakarya, Bursa ve Eskişehir il örgütleri de kuruldu. Gaziantep il Örgütünü kuruluş hazırlık- larının ise bitmek üzere ol- duğu belirtiliyor.

25 Temmuz günü kurulu- şu dilekçesi İstanbul Valiliğine vererek yasalık ka- ranan TBKP İstanbul il Örgü- tü, TBKP Merkez Yürüt- me Kurulu tarafından atandı. İl Başkanlığına ni- mar Zakarya Mıldanoğlu getirilirken, il sekreterliğine Berat Zeynep Vardal, saymanlığı da Gürsel Demirkol getirildi. İl yönetim kurulunun öteki üyeleri ise şöyle: Melek Nurlu, Mu- harrem İktimur, İsmet Erol ve Vedat Ayanoglu.

TBKP İstanbul il Örgü- tünün kurulması ardından ilk ilçe örgütünü kuruluşu da tamamlanarak TBKP Kütahya ilçe örgütünü de Zeytin- burun ilçe örgütleri kuru- larak faaliyetlerine başla- dılar.

16 Temmuz günü kuru- luş bayramı yapılan Sa-

TBKP İstanbul İl Örgütü Yöneticileri Toplu Halde

karya il Örgütü de çalışma- larına başladı. Sakarya il Başkanlığına Şaban Günel (İçiş), il sekreterliğine Fikri Avcı, saymanlığı da Fak-

rihaner getirildi. İl yone- tim kurulunda şu üyelere- den oluşuyor:

Keremettin Kaçar, Za-

fer Kutlu, İsmail Tekde- mir, Selahattin Ekişil.

TBKP Sakarya il Örgü- tünün açılışı nedeniyle

düzenlenen toplantıda ko- nuşan genel sekreter Hay- dar Kutlu, komünist par- tisinin 70 yılı yasaklayanları çok şey kaybettirdiği vur- gunda ve "bu uğurda, bu günleri yaşamak için çok mücadele verildi. Çok kan aktı. Ancak bu bir intikam peşinde değiliz. İntikam tarihidir" dedi.

TBKP Eskişehir il Örgü- tünde de kuruluşunu gerçek- leştiren çalışmalarına başladı. İl Başkanlığına Ra- masan Çabuklu (İçiş) getirildiği Eskişehir il Örgütü- nü görev dağılımı şöyle: Semih Dincer (Sekreter), Yaşar Sayan (sayman) İrfan Pervane, İbrahim Ba- yar, Naim Dilek, Selçuk Çi- rak.

Kuruluşunu tamamlayan il örgütleri Bursa da eklendi. Valiliğe başvuruda bulunarak kuruluşunu ta- mamlayan Bursa il Örgütü- ndeki görev dağılımı şöyle:

Osman Önderoğlu (İl Ba- şkanı-İçiş), Hasan Demirdö- ven (sekreter), Nihat Yıl- mazen (sayman), Remzi Ala- dağı, Aladdin Keşkin, Or- han Üral, Salim Bayram.

Sosyalistlerin Birlik Partisi, Koordinasyon Kurulu Program ve Tüzük Komisyonları oluştu.

"Birlikte Üreterek Coşku ve Heyecan Yaratabiliriz."

Türkiye'de kendini marksist sol olarak ifade eden bütün partiler, gruplar kişiler birliğin kaçınılmaz olduğunu ve tüm marksistlerin birliğinin gerçekleşmesini savunuyorlar. Bilindiği gibi, dünyamızdaki marksist ve sosyalist hareket bir süredir derin bir değişim sürecine girmiştir. Eski görüş ve uygulamalar reddedilmektedir. Ama yeni görüş ve uygulamalar da henüz kesinlik kazanamamıştır. Yani her şey özlü bir değişim içindedir.

Türkiye'nin demokratikleşmesinde ve sivil toplumun gelişmesinde rol oynayacak, olanaklı en geniş marksist çevreleri birleştirecek, çağdaş bir partinin elbirliğiyle yaratılması herkesin kesin katkısına ihtiyaç duymaktadır.

□ Hüseyin Çakır

Markistlerin birlik süreci, 23 Haziran Kurultayından sonra 21 Temmuz'da yapılan toplantıda Koordinasyon kurulu, Program ve Tüzük komisyonlarını belirledi. Haziran kurultayında yapılan takvime göre, Kasım 1990'da kadar yerel girişim çalışmalarında ve düzenlenen panel ve forumlarda program ve tüzük tartışması devam edecek ve program, tüzük kabul edilecek. Bu süreçte çok yakın görüşme bekliyoruz:

Markistlerin birlik arayışı 1989 Ağustos ayında Kuruluş çabalarıyla yeni bir süreç girdi. TIP ile TKP birliği 1980 öncesinde ilk TKP, TIP ve TSPB arasıdaki birlik görüşmeleri 1980 sonrasında yurt-

dışında devam etti. TIP ile TKP birliği, birleşimle doğuşunun somut, pratik bir göstergesi oldu. Birleşim fikrinin güçlenmesine katkıda bulundu.

Markistler, 1985'te Sovyetler'den başlayan yenilenme süreci ve Doğu Avrupa ülkelerindeki gelişmelerle Türkiye'deki birlik ve yenilenme sürecini iç içe yaşadılar, yaşıyorlar. Doğu Avrupa ülkelerinde marksist partiler bölünürken bizde birleşme kaçınılmaz bir zorunluluk olarak ortaya çıktı.

Her ne kadar dünya komünist hareketindeki bölünmelerde, çatışma ve karşılık teorisi belirleyici olmasa da, bideki bölünmüşlüğü bu anlamda çok kalın çizgiler taşımadığı, politik ideolojisi olduğu söyleyebiliriz.

Türkiye'de birlik kaçınıl-

maz kendini marksist sol olarak ifade eden bütün partiler, gruplar, kişiler birliğin kaçınılmaz olduğunu ve tüm marksistlerin birliğinin gerçekleşmesini savunuyorlar.

Markistlerin birlik sorunlarını tartışmak üzere Kuruluş süreci başladı. Temmuz 1989'da "sosyalistlere" başıyla 18 kişi bir çağrı yapıldı. Böylece birinci Kuruluş süreci başlamış oldu. 12-13 ve 19 Ağustos'ta 172 sosyalist bir araya geldiler. Bu toplantıda Birlik Tartışmaları Düzenleme Kurulu (BTDK) oluşturuldu. BTDK kendi görevinin içeriğine ilişkin olarak yaptığı ilk çalışması, "sosyalistler arası birliğin teorik ve tarihsel arka planını, insan ve toplumun birliğini ve gelişimini tartışmasını düşünmek" diye bildiği getirdi. Bu bağlamda yeni konunun tartışılmasını bu amaçla

uygun olduğuna karar verildi.

1. Demokratik Mücadele ve Devrim Perspektifleri.
2. Sosyalist Demokratik.
3. Enternasyonalizm.
4. Program analizi.
5. Ulusal sorun ve Sosyalist örgütlenme.
6. Türkiye'nin Toplumsal Dinamikleri (Sınıfsal, Ulusal vb.)
7. Birlik Düzlemleri ve partit

Yukarıdaki konular İstanbul, Beşiktaş'ta Anıl Doğan Salomundaki düzenlenirken her bir konuya ayrıntılı olarak tartışıldı. Bu toplantılardan en önemli özelliği geçmişte birbiriyle çok uzak noktalarla düşünülürken bir arada birlik arayışı içinde olmalarıydı. Komünist, sol çevreler bu anlamda umutlandılar. 1980 sonrasında Marksistler ilk kez açık biçimde ve bir çok bileşenle bir araya geliyorlardı. Özellikle Marksistlerin "tutulum ve kırık içinde bulundukları" bir dönemde Türkiye'deki marksistlerin söyleceklerini herkes bekliyordu.

Ne var ki Anıl'daki toplantılara katılanların birliğini ve toplantılardan içeriği beklemleri karşılamadı. Körsenye ciwanları büyük çoğunluğu kendi görüşlerini ifade ediyor, kendi tanımlı yaptıkları sonra, başkılarıyla farkını ortaya koyuyorlardı. Bu toplantıların sonucu, "Aynalar aynı yere, aynalar aynı yere gitti" yani herkes bulundukları yerde kaldı. Toplantılarda çok önemli tezler de ileri sürüldü ancak kimse kimseyi pek dinlemediğinden de daha çok kendi düşüncelerini açıklamaya ve politik propaganda yapmaya dönüştüğünden bu tezler hemen hiç tartışılmadı.

Somut bir zeminde oluran birlik çalışmaları oturmaya başlıyor.

Birinci Kuruluş'tan Sosyalistlerin Birlik partisini yasaldaki kurmak isteyenler, Devrimci Marksist Blok oluşturmak isteyenler olarak iki oluşum çıktı. 8 Nisan 1990'da birinci Kuruluş Sözcüleri toplandı.

15 Nisan'da Marksistlerin birlik partisinin kurulması çalışması başladı. Bir çok il ve ilçe de birlik partisi yeni girişimleri almaya başladı. Bir dizi tartışmadan sonra, birlik partisi girişimi şöyle tarif ediliyor: "Çağdaş, demokratik, çoğulcu, sosyalist amaçlayan, katımcı de-

moκραsiden yansı, 'acil talepler olarak, demokrasinin kazanılması, doğrudan ve örgütlenmiş örgütlenişin sağlanması, 141.142. maddelerin ve komünist partisi örneğinde yasaların kaldırılması, Kürt sorununun bğöce tartışılabilirliği için öteki demokrasilerle birlikte mücadele edecek" (Birlik Partisi Yürütme Kurul ile Kültür ve Sanatın ortak basın açıklaması Adımlar 3.95)

23 Haziran 1.990'da Ankara'da 2000'e yakın delegenin katılımıyla birlik partisi ilk hazırlık kurultayı yapıldı. Yüze yakın delegenin konuşması ardından yürütme kurulu, program ve tüzük komisyonlarında çalışmalar istenilen 213 kişi belirlendi. Kurultay bildirirsen "birlik ve partileşme sürecinde, katılma, yerel ve birleşik girişimlere dayanan, çoğulcu, özerk politik önlemlerin özendireci niteliklerini geliştirilerek sürdürülmesini kararlaştırmıştır" denildi. "Hızlı bir kurultayınca belirlenler 21 Temmuz günü Kuruluş'ta biraraya geldiler. Koordinasyon kurulu, program ve Tüzük komisyonları seçildi. Kuruluş'ta ikinci süreç başladı.

Katkıda bulunmak istiyoruz. Birlik partisi Program komisyonuna seçilen Sadun Arın Program komisyonunda yer alması anlatırken "bilindiği gibi, dünyamızdaki marksist ve sosyalist hareketler birleşti derin bir değişim sürecine girmiştir. Eski görüş ve uygulamalar reddedilmektedir. Ama yeni görüş ve uygulamalar da henüz kesinlik kazanamamıştır. Yani her şey özlü bir değişim içindedir. Kurultayın olan birlik partisinin bu durumu dikte olarak program ve tüzüğün değişime ve gelişimlere açık, ama sosyalist kimliğiyle 'Sosyal Demokratik' farklı vurgulayarak bir biçimde kaleme alınması gerekmektedir. Bunu çok önemli görüyoruz ve buna katkıda bulunmak istiyoruz" dedi. Koordinasyon kurulu ve Program komisyonunda yer alan Aşan Başer Kalsoğlu "Türkiye'de kurultayın görevi derin bir rol almaya, böylece harekete bir hız kazandırmaya dönüştürmüştür" dedi. Kalsoğlu, "Devrim her şey içinde tutulmuş, her yer, ideolojik yeri dairesi birleştirici olmuştur. Sosyalistler bir çatı altında toplanmak, bugünün Türkiye halklarının için ve özgürlüğü

KAMU ÇALIŞANLARININ SENDİKALAŞMA MÜCADELESİNDE YENİ BİR DÖNEM BAŞLIYOR

Sendikalaşma Girişimi Sonuçsuz Kalmamalı

Nasıl bir sendikal yapının oluşturulması gerektiğine yine kamu çalışanları karar verecek. Siyasi partiler de onların verdiği sonuçlara uygun olarak sendika hakkının eksiksiz tanınması için üzerlerine düşen görevleri düşünmeli, yapılacak ortak girişimler için adım atmalıdır.

Ö Rıfat GÜLER

Bayram öncesi başlayan ve sonrasında yoğunlaşan memur eylemleri, yeni bir döneme giriyor. Çeşitli işkollarında çalışan kamu çalışanları sendikalarını kurmak üçer birlerinde temsilcilerini seçiyor ve Kurucular Kurultayı'na hazırlanıyor.

BELEDİYE MEMURLARININ SENDİKALAŞMA MÜCADELESİ

Belediye Memurları Sendikal Yürütme Komitesi'nin belirlendiği çalışma programı doğrultusunda temsilci seçimleri yapılıyor. Seçimleri atamasın kurullar sendikada tabanını ve karar sahibi olduğunu daha bugünden yaşama geçirme olacağını düşünerek seçimi Sendikal Yürütme Komitesi'nin 155 kişilik olmasına temsilcileri kurulların 10 Ağustos'ta toplanmalarına çağırma kararı aldı.

Sendikal Yürütme Komitesi'nin, kamu çalışanları arasında dft, dnt, irk, fclciit dğdnce ay-

rınu göstermeden çalışıyor. Her grupları cıkıkları prim vermede amaçsında olduğunu beyan ediyor ve faaliyetlerinde de bu anlayış temel olarak tabanını ve genisi ve yaygın katılım ile kararlar alıyor. Gerekçe olarak da bu çalışma anlayışını gelecekte farklı bir sendikal yapıların temeli buğünden oluşturulacak, kurulacak sendikada öyleler adını dğdnpdı davranın yönetimi anlayışları yerine, öyleleri birlikte dğdnpdı politika dreten yönetimi anlayışın bugünden verici-geçerici gördüğü anlamı alıyor.

Temsilcileri seçimleri Belediye'nin her dğdnyinde eçit, demokratik katılımı gerçekleştiriyor. Örneğin Mezarlıklar Müdürlüğü'ndeki sendika temsilciliğine dft insanın seçilmesini istemesi bunun en canlı örneği.

Çeşitli illerdeki çalışanların koordineli çalışmaya başladığı da dğdktı pekiyor. Örneğin İstanbul'da be hıme Belediye memurlarının Sendikal Yürütme Komitesi'nin ilgili dğdnyinde dğdlerme, dencey alçer-şerş, dğdnyama koordinasyonu sağla-

mak işi birlikteliği içinde olacakları kamuoyuna duyurmuş buluyorlar.

SAĞLIK İŞKOLUNDA SENDİKALAŞMA MÜCADELESİ

Kamu çalışanlarının sendikalaşma mücadelesinde sağlık işkoluunun özel bir yeri olduğunu söylemek abartma olmaz. Sağlık alanındaki hizmetlerin çoğunun kamu kurumlarına veriliyor olması, önemli bir sağlık personelinin kuruma istisnad edilmesi sonucunu doğuruyor. Ancak sen yıllarda hıde artan dğd hıde hane ve klınkler yeni bir durum olmasına da yol açtı.

Bugün sağlık alanında çalışan yaklaşık 300 bin kişiden 250 bin kamu sektöründe çalışan. Bunlardan ise yalnızca 30 bin 8000'i iş statüsündedir. Yani tüm sağlık personelinin yüzde 12'si işte kabul ediliyor ve bunların da yarısından daha fazla 14'tü sendikalıdır. Genel anlamda için de sendikal sağlık personeli oranı yüzde 6'dır.

12 Eylül sonrası uygulanan

ekonomik politikalar sağlık personelinin durumunu da son derece olumsuz etkilemiş, mesleklerinin uğurum büyümlü statüko korumayı buluyor. Örneğin kamu hastahanelelerinde iş statüsündeki bir müstahdem 1 milyon liranın üstünde ücret alıyor, memur statüsündeki müstahdem 400-500 bin lira ücret almaktadır. İşçi statüsündeki 5 plik müstahdemle, memur statüsündeki 5 plik doktor neredeyse aynı ücreti alıyorlar.

İşçi ve memur statüsünde çalışanlara karşı ayrımcı uygulamaların örneklere sayılamayacak kadar çoktur. Bunun dogel sonucu, o güne dek bu alanda görülmemiş bir hareketlilik ve tepkidir. 1988'de yapılan 'beyaz önlük' eylemleri bu tepki ve protestoların ilk örneğidir. Bu dğdncede dğd sağlık meslek örgütü Türk Dğd Hekimleri Birliği, Türk Tabipler Birliği, Türk Eczacılar Birliği ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği bir araya gelerek 'Sağlık Meslek Birliğinde Danışma Kurulu'nı oluşturdu. Bu yapı daha sonra işi dğdnyeye yayıldı, dğd yandan da Türk Hemşireler Derneği, Türk Biyologlar Derneği ve Tıbbi Sağlık Meslekleri Derneği'nin katılımıyla genişledi.

Sağlık alanında yürütülen mücadele, öteki kamu kurumlarında çalışanların yürüttükleri sendikalaşma mücadelesine benzer. Sendika tabanının genişlediği olduğu, memurların, kamu çalışanlarının sendikalaşmasında mücadelelerinin kısa bir kessit veremeye çalışmadıkları ancak da hareketin bu niteliğini göstermek içindi. Zaten sendikalaşma fikri, çok çeşitli siyasi görüşten, farklı dğd inancıdan, farklı illardan insanlardan, ekonomik, sosyal çıkarlarından korumayı, geliştirme, o işkollandaki emekçileri, çalışanları azamı dğdide birleştirerek bunu sağlamanı temel alır. Söte tezerinde de sendikalaşmanın bu ana fikri dğdştirilmelidir. Ancak ona katanıya uygun bir politika ortaya çıkarmak istediğimize nısayo çıkan yapı bir sendika olmaktan uzak bir yapı olacaktır.

FAALİYETLERİ BİRLEŞTİRME İHTİYACI

İstanbul'da Eğitim, Belediye, Ziraat, Denizyolu, Sağlık Mühendislik, Malyet ve PTT işkollarında kamu çalışanlarının sendikal hakları için mücadele ettiği eğıdım çerçevesinde kampanyaya oldu, dernek ve komitelerine bir araya geldiler. 11 Ağustos 1989 günü yani bundan bir yıl önce, İstanbul'da kamu çalışanları Sendikal Haklar Koordinasyonu Kurulu oluşturulmuş oldu.

Amaçları kamu çalışanlarının çözümleri bir dğd olan sendikaya kurumsallaşarak belirleniyor, gelişen süreç içinde ve önemli sorun olan dğdörtlenimdeki değişik işkolları arasında geliştirmeye ve tabandan gelen talepleri dayalı olarak yapılan sendika baskılarına destek verilmeye, yaygınlaştırılmasına ve kamuoyuna duyurulmasına çabası oldu. Çalışmalarının başarıya ulaşabilmesi için işi sendikaların ile çababirlik içinde olmak zorunda olduğundan hareket eden kuruluş, işi sendikalarından somut talepleride bulunduru:

Çeşitli işkollarında gelişen memur eylemleri yürütürken açığı, sorunları ve dğdünatın alınmasını için ortak eylemler düzenlenmiştir.

Yasal baskılarına yapılabilecek olan kamu çalışanları niteliğine full destek verilmesi, bu anlamda 28 Ağustos'ta yapılan İstanbul'da dğd-Marmara Bölgesi kapsamındaki yasal mitingde katılım sağlanmıştır.

Sendikalar kurumların amaç meddelerindeki 'işçiler' olarak kamu çalışanları dğdörme dğdörme konusunda çalışmaya başlamıştır.

Kamu kesimindeki dğdört-sel yapı çerçevesinde olabildiğince sendika girişimlerine destek verilmiştir.

Uluslararası platformları kamu çalışanlarının sendikalaşma mücadelesinin önündeki engellerin dğdörtülmesi ve destek sağlanması.

İstanbul'da Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Koordinasyonu Kurulu'nun çalışan ve temsilcileri için sendikaların a-solunlarından yararlanmalarına sağlanmıştır.

Sendikalarla, II Koordinasyon Kurulu'nun ortak yürütme kurullarının oluşturulması ve bir tribün dğdörtümüne kurulması.

ÇÖZÜMLÜ, KATILIMCI BİR MEMUR HAREKETİ

Bir önceki Adımlarda memur hareketinin en önemli yatak çözümleri ve katılımı bir nitelik taşıdığı, bu hareketin bir politika adımı dğdnyeye varmasını mümkün olmamıştı, böyle bir girişimin hareketi bölme ve göçten dğdörtmek anlamına geldiğini vurgulamıştık. Memurların, kamu çalışanlarının sendikalaşma mücadelesinde kısa bir kessit veremeye çalışmadıkları ancak da hareketin bu niteliğini göstermek içindi. Zaten sendikalaşma fikri, çok çeşitli siyasi görüşten, farklı dğd inancıdan, farklı illardan insanlardan, ekonomik, sosyal çıkarlarından korumayı, geliştirme, o işkollandaki emekçileri, çalışanları azamı dğdide birleştirerek bunu sağlamanı temel alır. Söte tezerinde de sendikalaşmanın bu ana fikri dğdştirilmelidir. Ancak ona katanıya uygun bir politika ortaya çıkarmak istediğimize nısayo çıkan yapı bir sendika olmaktan uzak bir yapı olacaktır.

Kamu çalışanlarının sendikalaşma mücadelesinde bu çok önemli aşamada, demokratik insanın tüm siyasi partilerle işi sendikaların, her dğdte dar politik dğdörtenden uzak bir anlayışa bu komitadaki tüm girişimlere destek vermek durumundadır. Kamu çalışanları bu mücadelede eylemlerle eçit ve somut istemleriyle yertini alıyor. Nasıl bir sendikal yapının oluşturulması gerektiğine yine kamu çalışanları karar verecek. Siyasi partiler de onların verdiği sonuçlara uygun olarak sendika hakkının eksiksiz tanınması için çabalarını dğdrtmeli, yapılacak ortak girişimlerin için adım atmalıdır. Bu komitede en büyük sorumluluk da bu konuşulmuş mecliste grubu buluşman siyasi partilerle dğdörtme olacaktır.

SHP ve DYP kamu çalışanlarının destek hakkının tanınmasından yana olduklarını, İLO sözleşmelerinin uygulanmasını istediklerini açıkladılar. Yani bşör var işi eyleme kalıy. Töme dğd dğdörtme dğdörtme'nin bu komitede yeterli bir destek gösteremediği görülüyor. Oysa en büyük sendikal kuruluş olarak ciddi bir sorumluluk taşıyan Türk-İş bu komitede önemli adımlar atabilmek için derdest çalışmalıdır.

Çankaya ve Hükümet tutumunu açıkça belirlidir. Onlar çok ve mantık dğdörtmeye uyarak istemleriyle anlaşılabilir. Ancak bşör işi dğdörtme'nin bu komitede yeterli bir destek gösteremediği görülüyor. Oysa en büyük sendikal kuruluş olarak ciddi bir sorumluluk taşıyan Türk-İş bu komitede önemli adımlar atabilmek için derdest çalışmalıdır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı istatistikleri

ÇELİK-İŞ SENDİKASI'NIN TOPLU SÖZLEŞME YETKİSİ DÜŞÜRÜLDÜ

İSKENDERUN (ADIM-LAR)- Çalışma Bakanlığının yasa gereği yılda iki kez yayımladığı ve sendikaların toplu pazarlık hakkına bağlı bulunduğunda yüzde 10 barajı ile ilgili istatistik Resmi Gazete'de yayımlanması üzerine İskenderun ve Karabük Demir Çelik Fabrikalarında bağ-

layan gerginlik devam ediyor. İşçiler toplu yürüyüş ve telgraflarla Çelik İş Sendikası'nın toplu sözleşme yetkisinin düşürülmesini protesto ederken Çelik İş Sendikası genel Merkezi tarafından yapılan açıklamada "Hiçbir demokratik ülkede rastlanmayan yüzde 10 barajı sayesinde siyasi akti-

dar, sendikaları tehdit etmektedir" denildi.

İŞÇİLER YÜRÜDÜ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve 17 Temmuz tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan istatistiklerde Çelik İş Sendikası'nın

yüzde 10 barajının aşamadığını belirtildi aynı gün İS-DEMİR'de çalışan 11 bin işçi tarafından protesto edildi. İS-DEMİR'de vardiyeli çalıştığı sırasında saat 16.00'da toplanmaya başlayan işçiler, Karayolları önünde doğru yürümeye başladılar. Fabrika çevresinde ve önlerinde geniş güvenlik önlemlerinin alındığı yürüyüş sırasında "Vur vur inleşin Bakan Aykut düzensiz", "Bakan Aykut istifa", "Bırakın üretimi yapalım" sloganları atan işçiler, karın ağrılarıyla protesto ettiler. 18 Temmuz günü Çelik İş Sendikası'nın 10 barajının altına düşürülmesi Bakan Aykut'a çekilen telgraflarla da protesto edildi. Vardiyaya çıkışında İskenderun Garı'nda geniş güvenlik önlemleriyle karşılanan İSDEMİR işçilerinin PTY'ye topluca girmeleri engellendi. Birçok olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'a çekilen telgraflarda, "Çelik İş'in barajın altına düşürülmesi siyasi siyasi bir karardır. Bu karar protesto ediyor ve haklıya yerine getiremediği bu görevinden istifa etmenizi istiyoruz" denildi.

BELEDİYE İŞÇİLERİNİN DESTEK

İskenderun Belediyesi'nde çalışan bir grup işçi adına yapılan yazılı açıklamada Çelik İş sendikasının barajın altına düşürülmesi protesto edilerek inza kampanyası da başlatıldı. SHP Hatay milletvekili Ali Uyar, konu ile ilgili yaptığı yazılı açıklamada, Çelik İş'in toplu sözleşme yetkisinin elinden alınmasını şiddetle kınayarak, "Özce yıl toplu sözleşme görüşmelerinde dış bırakmadıkları Çelik İş'i bu yıl başa bağında ve siyasi ahlağa bağlanmayarak çirkin, basit oyunlarla kağıt üzerinde yüzde 10 barajının altına düşürerek elinden toplu sözleşme yetkisini alarak işçileri örgütsüz bi-

rikmasını veya sarı sendikaların teslim etmeyi amaçlamışlardır" dedi.

SHP Hatay Milletvekili Mehmet Döner, İskenderun ve Karabük sözleşmeleri üzerinde Bakanlık istatistikleri ile Çelik İş Sendikasının yüzde 10 barajının altında bırakılmasının İskenderun ve Karabük fabrikalarında büyük huzursuzluk kaynağı olduğu gibi diğer çalışanlara da neden olabileceğine dikkati çekti. Döner, TBMM Başkanlığına verdiği soru öngörüsünde Bakan Aykut tarafından yazılı yayımlanmasına istedi 7 soru yöneltti.

METAL-İŞ DEVREDE

İskenderun ve Karabük'te bir süre önce şube açan Metal İş sendikası yöneticileri, Çelik İş sendikasının toplu sözleşme yetkisinin düşürüldüğünü gösterir rakamların Resmi Gazete'de yayımlandığı gün yaptıkları basın toplantısıyla Demir-Çelik işçilerinin sendikalarına üye olmaya çağırdılar. Genel Merkez yöneticileri de İSDEMİR'de kapı çalmalarını, yakından izlemek amacıyla İskenderun'a geldikleri gözlemlerken Metal İş yöneticileri, kayıt çalışmalarını 23 Temmuz'dan itibaren başlatacaklarını açıkladılar.

Ote yandan, uluslararası forumlarda ve özellikle EÜ'de Türkiye'deki yüzde 10 barajı uygulamasının sık sık gündeme geldiğini belirten Çelik İş Sendikası merkez yöneticileri tarafından yapılan yazılı açıklamada, "Hiçbir demokratik ülkede rastlanmayan yüzde 10 barajı sayesinde siyasi aktidar, sendikaları tehdit etmektedir" denildi.

Yetkistizlik kararının alınmaması itibaren işçiler fazla mesaiye kalmayı ve otopos binmeyi reddettiler. İskenderun toplama merkezinden önlemlere yürüterek gittiler.

Çelik-İş'in yetkisi nasıl düşürüldü?

Adımlar HaberMerkezi- Çelik İş sendikası bir mektup yayımlayarak yetkilerinin nasıldışırıldığını kamuoyuna duyurdu. Yapılan açıklamada kısaca şöyle deniliyor:

"1983 yılında çıkarılan yasalarla sendikalar ve işçi sendikası cenderye sokulmuş, sendikal mücadelelerin koşulları ağırlaşmıştır.

Çelik İş'in barajın altına düşürülmesinin ardından yapılan bir diğer gerçekte devletin meclis hükûmetinde tek sendika terahinden kaymaklanmaktadır.

17 Temmuz 1990 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Çelik İş sendikası 9.5410'lık bir yüzde toplam 42.368 üye sayısını yüzde 10 barajının altına indirmiştir. 1989 yılının Kasım ayında yapılan inceleme sonuçları hangi gerekçe ile 1990 istatistikine yansıtılmadı. Çalışma Genel Müdürlüğünün 17 Kasım 1989 tarihinde ve 14646 sayılı yasasında Çelik İş sendikasının İstanbul ve havallisi gübesinde 4243 üyesi olduğu belirtilmektedir.

Bakanlık 17 Temmuz 1990 tarihinde yapıldığı açıklamada aynı sayıyı kullanmakta ve şöyle demektedir, "Sendikaların örgütü olduğu belirtilen İstanbul'daki 67 teryinden 5'inin yıllar önce kapatıldığı, 5 teryinden ise sendikaların hiçbir üyesinin bulunmadığı

belirtilmiştir ve sonuç olarak sendikacı İstanbul için 12.872 üye bildirilmiş bulunmasına rağmen, gerçek üye sayısının 4248 olduğu belirtilmiştir." 17 Temmuz 1990 tarihinde yapılan açıklamada, 17 Kasım 1990 Tarihli açıklamada ile aykırır, ancak Çelik İş 1990 Ocak istatistikünde yüz-

de 10.92 ve 46.974 üye ile gerçek fakat 1990'nın Temmuzunda 42.368 üye 9.54 oranıyla barajın altına düşmüştür.

Bakanlığın tutarsız olduğu diğer nokta da Kasım 1989 tarihli incelemedeki Çelik İş üyesi işçi sayısı ile 1990 yıl-

başından bu yana yetki için çoğunluk basıyırması yapılan işçilerin içindeki üye sayısının birbirini tutmamasıdır. Bakanlık ayrıca İstanbul ve havallisi gübesinde olduğu sayısını yapılan tiraz ile ilgili olarak yapılan ek inceleme sonuçlarına bakarak katmamıştır. Bakanlık tarafından Karabük Şubesi başkanı Erver Boray'a verilen 8.3.1990 tarih ve 3912 sayılı yazının ekinde Adana, Gebze ve Bursa illerinde 1187 aklat döyeyen üye hesabı katılmamıştır. Bütün bunlar Çalışma Bakanlığının istatistikleri naad sendikaları aleyhine bir silah olarak kullanıldığını kanıtlar.

Buna göre Çelik İş sendikasının Ocak 1990 istatistikinde açıklanan ve kesinleşene 46.974 üyesine 1 Ocak 1990 ile 30 Haziran 1990 döneminde üyel olan 4289 işçinin ilave edilmesi ve 604 tatarın çıkarılmasıyla üye sayısı 50.732 olduğu ortaya çıkacaktır. Bu rakamın 11.4410'lık bir yüzdevi ilade etmektedir.

MEMUR SENDİKALASMASI GÜNDEMİDE

□ M. Kadir

Yıllar süren sabır ve umum karışımı bekleme günde dört vakit memur eylemlerine döndü. "Sabah, işe geç gelme, öğlen sarıca-hane münafığı, ikindi ve bordro yakmak eylemi, akşam Sultanahmet mitingi, işi bırakma konusunda olmayan memurlar yemek boykotlarıyla destek oluyor-

lar. Tüm iş kollarında karınca yuvası örneği koşturuyor memurlar.

Başın haberlerinde olağanüstü ügü, köşe yazarlarının desteği ile sürüyor, ne varki bütün bu olanlar hedef aşımında yeterli niteliğe ulaşmıyor.

Nasıl ki, memur hareketi kendiliğinden gerçek zemini ve araçlarını bulamamış olarak yayılıyor, yazı-

lan haber ve yorumlarda yol göstermekten uzak.

Her iki kesiminde (memur ve basın) görü sokaklarda, bahar eylemlerinin aç değeri bir "Yaz eylemleri"ni yaşama coşkusu içinde herke-

Oysa haber eylemleri büyük bir organizasyonun sonucu yaşanmıştır. "İşyeri komitelerinin" bilgil, bilinç ve çabası sonucu sendika-

larından gelen örgütlü güçleri içleri buğayla dışlıyor-

Memur eylemlerinde ise tecrübesizlik ve örgütsel zayıflık dikkat çekiyor. Sendikal örgütün olmayışı eylemleri zayıflatıyor.

Bu durumda ikinci hedef sendikal örgütün kurulması olmalı. Sokak eylemleri kendi başına sendika kurmaya yeterli değildir. Hatta gladyo memurun, emsajların beşer barınmasına, yordama sebep olabilir. Bu nedenle hedefi aşımından ilk olarak sendikal bir örgütün kurulması için girişimlerde bulunulmalıdır.

Memurun sahip çıkacağı bir sendikal örgüt ise, memurlar tarafından demokratik olarak seçilmiş ildeci gerektirir. Memurların ve kamuoyunun gözünde meşrulaşmış bir sendika, ancak ve ancak seçilmiş gelmiş bir sendika yönetimi ile mümkündür.

İlk yapılacak ise memur hareketini yöneteceklerin

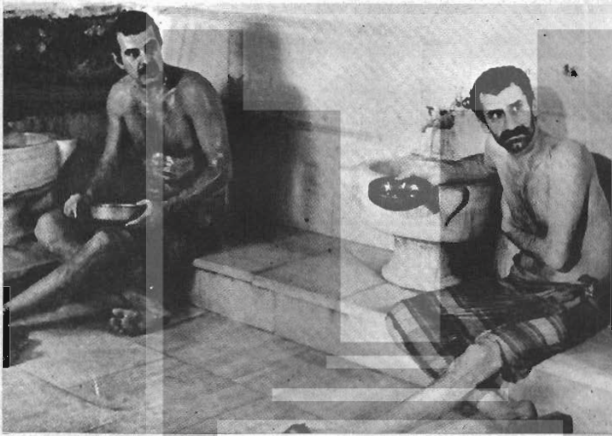
seçimde belirlenmesi olmalı ve ancak hayvuru bunlar tarafından yapılmalıdır.

Günümüzde bir çok hukukçu ve bilim adamı memurların sendika kurma hakkının Anayasa engellerinin kalkması olduğunu, memurların artık memur sendikaları içinde engel teşkil etmediğini söylüyor. Bugün sendikal yasalar ve Uluslararası sözleşmeler çerçevesinde memur sendikaları kurulabilir.

Engel baki bürokratik düzeyinde kalmaktadır. Bu engel idare ve idareci yasaların güvenliğinde, hukukçular, siyasetler ve kamuoyum desteği ile aşmak mümkündür.

Memur Sendikalarının kurulması ve sonrasında, kamuoyunun özellikle sosyal Demokratik Partilerden beklenilen, ülkemizde demokratik memur hareketine örgütlenme ve Toplu Sözleşme sırasında aktif demek sağlanabilir.

Petkim'e özelleştirme sanata devletleştirme

karşısında koruyacak yasa-
rı, gömük tarifelerini oluş-
turmakta geç. Bu konu-
larda ise yapılan tek şey yok.

Öte yandan devlet sinema-
ya yatırım yaparken kalite ve
her sinemaya açık olabilir-
cek. Türk sinemasına teknik
bir temel oluşturacak yatırımlar-
lardan önceki kaçıyor. Söz-
gelimi ucuz ve kaliteli hizmet
sunacak stüdyolar, laboratu-
arlar, sinema salonları inşa
etmiyor. Bizzat belirli filmlere
yatırım yapıyor. Sanatsal so-
nucelere müdahale etmek istiyor.
Bunun bilinciyle, tesadüf
bir seçim olduğunu söylemek
ise fazla yersizlik olacaktır.
Benzeri bir uygulamaya tiyatro
alanında zaten denemiş ve
bir ölçüde meyveleri vermiş-
tir. Bir döşenim, ölme-
mizin yaşadıkları sahneye
getiren, bunu etkin güzellik
estetik biçim içinde gerçekleştiren
kaç tiyatro oyunu zillet-
dik son yıllarda? Unutulma-
nın, bir döşenim, geniş
kitleleri etkilemek kaç tiyatro
oyunu? Tanzimat tiyatrosu-
nun bile yapıldığı, seçilmiş
Nâzım Kemal'in Vatan Ya-
hut Sittre si kadir olsun ses
getirelimiz hangi tiyatro
oyunu?

Simdi tiyatro alanında
örünleri derlenen bir politika
sinemaya uygulan-
ıyor. Sinemada da elyazı-
ya karşın, kendi halin-
de, toplumun sorunlarından
uzak bir anlayış atlayışı
oluşturulmaya çalışıyor.

Petkim satılıyor. Sömer-
bank satılıyor. Özkenin eco-
nomik çarçurunu oluşturan
tasarlar yerli-yabancı ser-
mayeye pazarlanıyor. Özelle-
tiliyor. Tiyatro, sinema, sa-
nat ise devletleştiriliyor. Özelleştirme kampanyaları toplu-
mın dışındaki, duygusal
candamların tekelinde al-
maya çalışılıyor. Sanat devletleştiriyor...

Karartma Geceleri - Yönetmen Yusuf Kurçenli: Önce Yasaklandı sonra serbest bırakıldı

□ Sadık Albayrak

Türkiye'de son yılların en önemli olaylarından birisi yoğun bir özelleştirme operasyonudur. Özelleştirme sadece maddi bir araç olmamakla kalmıyor yoğun bir ideolojik, politik süreç olarak da tek doğru, tek çıkış yolu olarak sunuluyor bize. Ekonomide özelleştirme belirleyici süreçten bir başka alanda, sanatta ise tam tersi yaşanıyor. Sanat devlet-

leştiriyor. Bu devletleştirme öyle ince biçimler ve süreçler de yaşanıyor ki dönemin ekonomik anlayışına aykırı, sanatın, bağışın, sinirsin yaratıcı bir etkinlik olan sanatın örne aykırı bu durum yetirince kavranamıyor. Sanatı devletin, yani egemen ideolojinin güdümüne sokan bu sözün birçok sanattacıda alkışlanıyor bu nedenle.

Buna sinemadan en son-
runt örnek, filmlere parasal

destek için oluşturulan fon-
dur. Para verilecek filmler ne-
ye ve kime göre belirleniyor? Tabii ki, bu filmlerin içeriğine, resmi ideolojinin, resmi hakikatlerin yer alıp alınmasına göre belirleniyor. Seçme işini su veya bu bağışın kurulum yapması bu gerçeği değiştirir-
bilir mi? Hayır. İstanbul Film Festivalinde Karartma Geceleri filmini yasaklayan kurul, bir gazeteci ve bir Yeşilçam temsilcisi karşısında tek dev-

let temsilcisinden oluşmasına karşın resmi anlayışla hareket etmekte hiç duraksamadı. Nitekim devletin sinemada bir sermayedar konumuna gelmesi de temelde buna dayanıyor. Sinemamız sınırlarını çizme yolunda sansürün yanında yeni bir araç yaratmak. Konu hiç de sunuluşu güd devletin sinemayı kurtarmak için bastırıldığı bir girişim değil. Sinemayı kurtarmanın yolu, seçilmişleri o yabancı filmler

Değişen Dünyaya Direnen Thatcher'in Sonu Yaklaşıyor mu?

Enflasyon % 9 ile At içinde en yüksek OPEC ülkelerinin petrol fiyatlarını artırımlarından sonra, Maliye Bakanı dahil herkes iki sayılı enflasyona çıkılacağı kabul ediyor. Seçimlere yaklaşıldığı bir sırada, sınımda kadar enflasyonla mücadelesini propagandasının temelı yapmış bir hükümet için böylesine yüksek bir enflasyonun politik bedeli hiç de hafif olmayacak. Dün Kuveyt'in Irak tarafından işgalinin yol açacağı petrol fiyatı artışının olası olumsuz etkisi durumu daha da ağırlaştırarak. Nitekim, iki gün önce yayınlanan bir CBI (bizdeki TISK gibi) raporu, iş çevrelerinin ekonomik durumu ilgili olarak oldukça huursuz olduklarını ortaya koydu.

□ Cahit Baylav

Çeçen hafta İngiltere Savunma Bakanı, ardından İçişleri Bakanı 18. sayıya ulaşmış, savaş gemisi, tank ve diğer araç-gereçle de oldukça büyük indirimler yapıldığını açıkladı.

Bakan, muhafazakar seçmen tabanını düşünerek, bu indirimlerin İngiltere silahlı kuvvetlerinde herhangi bir zayıflama anlamına gelmeyeceğini, sınılan Sovyet tehdidi karşısında indirimlerin daha çok Federal Almanya'daki birliklere yapıldığını belirtti.

Kısa süreler sonra Thatcher hükümetinin genel tutumundaki bir değişikliğin işaret edilebileceği düşündü. Aslında durum bu muydu?

Kuşkusuz, savunma harcamalarında böylelikle ciddi bir kasıtlı ya da istisnai harzı nezdinde duran olunan olmaktadır. Ne varki, içinde yavaş yavaş ve başka olaylar dikkate alındığında, atılan adımların, köklü bir politika değişikliğinden çok, seçin fakimini ve ekonomik durumu ilgili olduğu anlaşıyor.

İngiltere'nin yavaş olmasını anlaşılmaması göre seçimlerin en geç beş yılda bir yapılması gerekiyor. Ancak, anayasaı süreyi sonra kudar kullanmak. İktidar partisi için zayıflık işaret olacağından beş yıl yılda bir seçin gelecekleşebilir. Bıyın Thatcher şimdiye kadar olduğu gibi geleceğe yarsa, 1991 yılında seçin yapılacaktır. Yani on ay kadar sonra.

Seçime böylesine az zaman kalmasını ne ekonominin ne de Muhafazakar Partinin durumu Thatcher'i rahatsız edecek nitelikte.

Enflasyon % 9 ile At içinde en yüksek OPEC ülkelerinin petrol fiyatlarını artırımlarından sonra, Maliye Bakanı dahil herkes iki sayılı enflasyona çıkılacağı kabul ediyor. Seçimlere yaklaşıldığı bir sırada, sınımda kadar enflasyonla mücadelesini propagandasının temelı yapmış bir hükümet için böylesine yüksek bir enflasyonun politik bedeli hiç de hafif olmayacak. Dün Kuveyt'in Irak tarafından işgalinin yol açacağı petrol fiyatı artışının olası olumsuz etkisi durumu daha da ağırlaştırarak. Nitekim, iki gün önce yayınlanan bir CBI (bizdeki TISK gibi) raporu, iş çevrelerinin ekonomik durumu ilgili olarak ol-

duğuna huursuz olduklarını ortaya koydu.

Thatcher hükümeti, hızlı değişen savunma harcamalarından kısıntıya geçerek durumu bir süre düzeltilemiyor oluyor.

Öte yandan, Muhafazakar Parti içtinkisi, kendi temel konularında ciddi gerileme ve yavaşlama sürmektedir. Kabin'e kadar yavaş-

laştı. Bu hafta önce, "Avrupa'ya yaklaşım" konusuna Thatcher'in sağ kolı bir bakara daha götürdü. Bu konuda veritici kurucu kurban olduğuna varın size sayın.

Açık sözlerle daha doğrusu potansiyel olarak tamaman Sınay ve Tıccat Bakanı Nicolas Ridley, Spectator dergisine bir temey yazıyor ve diyor ki "Almanya'ya, güven almaz. Ki, Almanya'nın Avrupa'ya ele geçirme itiracından başka bir şey değildir. Özgümlerimiz Avrupa Komisyonuna bırakmış. Hükümet buralardan farkındır" vs. ve

Değişimin yayımlandığı gün bu sözler günlük basın, radyo ve TV'de bomba gibi patladı. Yalnız At çevreleri ne tahakkükten değil, fikirlemleri değil, içindeki değişiklikte Dış İleri ve Maliye Bakanlarında gelen başka karaylarında Thatcher 'herhen de olsa Ridley'e sözlerini "geri aldırttı". Tabii ki bu güçlölük kimseyi tamaman etkilemeye istedi. Üstelik, Her ne kadar Thatcher "bu sözler benim ve Hükümetin görüşlerini yansıtmıyor" dedi ise de pek inandırıcı olmadı. Çünkü, Ridley, Thatcher'in önceki sözleri beklende dışa çıkardığı için dışa çıkardıkları konuşmaya açıklanarakla tanıyor. Nitekim, önceki konuşma yapılan bir TV röportajında, Thatcher, iki hafta önceki sözlerini unuttu ve "söyleyi bitiririz katılmıyoruz" dedi. Ridley'nin sözleri halkın gözünde bir kasıtlı tarafından belirtilmeye diyerek Avrupa komusundaki ıslahatları geri götürün para ile feshetileceğini bir görüşün bir uyarıya çıkarıldı.

Öteyde ayrılmış ciddi boyutlarda olduğu bir bakışla kenan ise Kuzey İrlanda ve İRA. İRA'nın yeni saldırılarına karşın, bir yandan diğerleri karşı tedbirleri alırken bir yandan saldırılarına yönelik bir yandan saldırılarına gözdenime ediyor. Özellikle, bu hafta başında, İan Gow adlı

Muhafazakar milletvekili, anıbasına konan bomba sonucunda birinci tartışmayı akınladığı İRA, İan Gow'un seçimini Bıyın Thatcher'e yalancıya bağlıyor. Çarpıldan de İan Gow Thatcher'in en yakınıdır. Gow, hükümetin, 1985 yılında Kuzey İrlanda'da tıglı olarak İrlanda Cumhuriyeti

ile ıktırlı anlaşması yapmasına karşı çıkıyor ve bu nedenle o zaman hükümetini ayırtıyor. Muhafazakar Parti içinde sözünasus anlaşmanın Kuzey İrlanda'nın güneye birleşmesiyle dışınarale göç kattığını, bu nedenle İRA'nın özerkliği uzatılmıyş olduğu geniş bir kısım var.

Bu görüş ayrılmışa rağmen,

Gow, Thatcher'in en yakın ve en çok güvendiği bir kişi idi. Özgümler hükümeti ciddi bir moral ve politik darbe aldı.

Seçimlere doğru yaklaşıtlarak, Muhafazakar Partinin iç ve dış sorunlarının terasında "muhafazakarlık" ile dünyadaki tıglı değişimin çatışmasının yatıştırmak için azaltı tutum alınmalıdır.

TBKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu

IRAK BİRLİKLERİ GERİ ÇEKİLMELİDİR

Irak'ın Kuveyt'e saldırması gerisine yapıldı açıklanmış TBKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu:

"Almanlar Irak'ın Kuveyt'te topkallanmışa gerisi çapı bir askeri hareket başlatılacağı bildiriyor. Bu hareket derhal durdurulmalı ve Irak birlikleri geri çekilmelidir. Tıccat durumunda Ortadoğu'da istenen kılıklı olun düşünün. Baki Akarın güvenciliği ve bundan herkes zarar gölmektedir.

BKP Güvenciliği Kuveyt'e evdiki-

le durumu el koyma ve Irak'ın Kuveyt'ten çekilmesini sağlamaları. ABD'nin barışı sağlamak gerekçesiyle durumu müdahale etmesi Ortadoğu'da çok daha tehlikeli gelişmelere yol açabilir. Barışın verilmesi.

Hiçbir asker Irak'a askeri müdahale vermemelidir.

Dünyadaki ve bölgedeki gelişmeler ciddi şekilde değerlendirilmelidir. Bu politika ile Türkiye bu yeni durumda tu-

lansuz ve tehlikeli konuşmaları sürdürmektedir. Bütün yurtseverler için uyarı olmalıdır. Türkiye hiçbir şekilde topkallan ve hava sahase üzerinden Irak'ın askeri müdahale sevkine izin vermemelidir. İstisnai olarak ve topkallanmışa ciddi Amerikan Güvenciliği Endüstrisi ve askeri üsleri konuşulmalıdır. Hükümetin seçileceği bir tutum alınmalı, açık politika izlenmeli ve yurtseverler birarada önce sonra tıccat için aktif tutum alınmalıdır."